

Lad mig også understrege i dag, at den aftale er en folkeretligt bindende aftale indgået af EU-landene. Aftalen gælder, så længe Danmark ønsker det, og kan ikke ændres af de andre EU-lande. Helt i overensstemmelse med den politiske aftale af 30. marts 1993 indgået af et bredt politisk flertal kan aftalen kun ændres gennem en ny dansk folkeafstemning.

De fire undtagelser er vores sag og kun vores sag, den danske befolknings sag, og vi afgør den selv; den danske befolkning afgør dermed den sag selv. Sådan er det i dag, sådan er det i morgen, sådan er det under regeringskonferencen og ved regeringskonferencens afslutning. Vi ønsker ingen tvangssituation for den danske befolkning. Vi er hverken under pres eller tvang i dag, og vi kommer det heller ikke i fremtiden. Vores holdninger er alene bestemt af vores egen interesse som folk og som land.

Den situation, vi har i dag med at kunne tilrettelægge en eventuel folkeafstemning, vil være den samme også efter regeringskonferencen. Nogle antyder alligevel, at vi har en skjult dagsorden. Det kan jeg ikke forstå. Jeg hører, at antydningen skulle bære i retning af, at vi vil præsentere et forhandlingsresultat, hvor Edinburgh-Afgørelsen er udraderet.

Sådanne påstande er grebet ud af den blå luft, og de får heller ikke megen vind, for man undervurderer helt den danske befolkning, hvis man tror, at der kan løbes om hjørner med den på den facon. Undtagelserne kan ikke forhandles væk på regeringskonferencen. Undtagelserne står ved magt, indtil befolkningen ved en folkeafstemning ønsker at ændre på den danske særstilling.

Regeringen vil sikre, at den danske befolkning både før og efter regeringskonferencen har præcis de samme reelle valgmuligheder. Den danske befolkning bestemmer selv. Sådan vil det fortsat være.

Så tilbage til det tema, som optager mig mest, og som vel også burde optage de politiske partier mest, nemlig hvad det egentlig drejer sig om på denne konference. Det, det drejer sig om, er det største historiske projekt nogen sinde siden Den Anden Verdenskrig: Hvad er det, vi vil med Europa nu? Og det væsentligste og afgørende er fredens projekt, som jeg har beskrevet det, arbejdets projekt, miljøets projekt og demokratiets projekt. Jeg håber, vi får en god og fordragelig debat. Det er som bekendt en af forudsætningerne for, at befolkningen lytter, og at vi kan være i god dialog med hinanden og med befolkningen.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Som statsministeren så stærkt har understreget det, er regeringskonferencens væsentligste opgave at gøre udvidelsen mulig. Der er ti lande i Central- og Østeuropa inklusive de baltiske, der ønsker at blive medlemmer, dertil Cypern og Malta.

I de ti central- og østeuropæiske lande er der mere end 100 millioner mennesker, der indtil for få år siden levede uden demokrati og under et udueligt økonomisk system. Det er disse menneskers ønske om sikkerhed og økonomisk udvikling, der skaber dynamikken i udviklingen i Europa. Det er et ønske, der heldigvis også deles af befolkningerne i vores del af Europa.

Omvæltningerne siden 1989 har skabt en ny situation, der på mange måder minder om situationen i efterkrigstiden i Europa. Oprettelsen af Det Europæiske Fællesskab i begyndelsen af 1950'erne var et svar på en tilsvarende situation. Vesteuropa skulle løse et sikkerhedsmæssigt problem. EF blev oprettet af sikkerhedsmæssige årsager. Ønsket var at skabe et grundlag for varig fred.

Dengang som nu drejer det sig om at skabe fred og stabilitet gennem samarbejde. Samarbejde giver landene fordele, som de ikke kan tilkæmpe sig og ikke havde kunnet tilkæmpe sig på egen hånd.

I EU løses problemerne i faste rammer over forhandlingsbordet, ikke ved gammeldags stormagts- og småstatsdiplomati, hvor det er de største og de stærkeste, der trækker det længste strå. Rammerne er et retligt forpligtet samarbejde både af politisk solidaritet og med økonomiske fordele.

Som medlem af EU kan et land regne med opbakning fra de øvrige medlemmer, når der står legitime sikkerhedsinteresser på spil. Som medlem kan man forvente solidaritet i tilfælde af pres fra tredjelande. Vi må forstå disse sikkerhedspolitiske motivers betydning også for de central- og østeuropæiske landes ønske om optagelse.

På det økonomiske område kan situationen i Central- og Østeuropa også sammenlignes med efterkrigstidens Europa. Omstillingen fra kommunistisk kommandoøkonomi til markedsøkonomi sker så vist ikke uden problemer. Den trængte økonomiske og sociale situation i nogle lande har skabt grobund for nationalistiske kræfter, som kan skade stabiliteten og den demokratiske proces.